

VIDA LÁSZLÓ
1932—1985

DR. GALAMBOS ISTVÁN
Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc

Vida László mérnök, amatőr algológus, 1932. július 9-én született Budapesten. A nyolcosztályos gimnáziumot a fővárosi ciszterci gimnáziumban végezte. Csilla - gásznak készült, de szülői ráhatásra a Műegyetem általános mérnöki karát vé - gezte el. Rövid ideig a győri Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyárban dolgozott, majd korai haláláig a győri székhelyű Észak-Dunántúli Tervező Intézet munkatár - sa volt.

Mérnöki munkájának végzése mellett érdeklődése a botanika felé fordult. Szabad idejében gyakran kirándult. Eleinte a vadon élő orchideákkal foglalkozott, s ennek révén több hazai botanikussal is szakmai kapcsolatba került. Kovaalgák iránti érdeklődését Dr. Kol Erzsébet keltette fel. Ő irányította a szervezés alatt álló Bakonyi Természettudományi Múzeum igazgatójának figyelmét Vida Lász - lóra, akit Dr. Tóth Sándor 1971 végén fel is kért a Bakony-kutatásban való rész - vételre. Válaszlevelében Vida László a következőket írta: "... Régebben foglal - kozom a kovamoszatokkal, s hogy amatőr szinten, ennek hátránya, de némi előnye is van. Hátrányos az, hogy korlátolt a rendelkezésemre álló technikai felszere - lés és anyagi lehetőségek; előnyös az, hogy a szakterület szeretetén, annak ö - römein kívül más indítékaim nem irányítanak, nem mozgatnak. Régóta keresem a lehetőséget arra, hogy ennek a speciális területnek ismeretében valakinek vagy valakiknek hasznára is lehetnék saját kedvtelésemen túlmenően. Sajnálattal és értetlenül kellett megállapítanom, hogy a botanika ezen kissé félreeső vidékein milyen kevés magyar szakember dolgozik, s dolgozott. Egy-két kivételtől elte - kintve /Balaton, Duna stb./ alig van kovamoszatok szempontjából feldolgozott terület nálunk. A Bakony gyakorlatilag - az irodalom adatai szerint - teljesen felkutatlan. ... Mindezek alapján a felkínált munkát rendkívül érdekesnek és vonzóknak tartom." /BTM Adattára 72/1955/.

Mint a fentiekből is kiderül nagy kedvvel látott munkához. Még a felkérés előtt megkezdte a bakonynáni Gaja-szurdok kovamoszatainak rendszeres gyűjtését, s 1972 végén már jelezte, hogy a dolgozat közzlésre készen áll. A múzeumi évkönyv megjelenési idejének bizonytalansága miatt ez a munka a Botanikai Közlemények - ben jelent meg.

1971 októberében hozzájut egy - Milkovits István által Jereván mellett gyűjtött - vízmintához. Az Arax folyóba siető sós vízű patak habjából 70 fajt mutatót ki. Közülük két taxon /Stauroneis minuscula sp. n.; Navicula cryptocephala Kütz. var. minima var. n./ a tudományra újnak bizonyult.

Bakonyi kutatásainak első szakaszaként az északi-Bakony szurdokvölgyeinek feldolgozását végezte el, majd 1975-től megkezdte a bakonyi források vizsgálatát is. 1976-ban, a Bakonyi Természettudományi Múzeum tulajdonában lévő Dr. Kol Erzsébet által gyűjtött, határozatlan, tartósított, folyadékos mintákról tudomást szerezve kikölcsondította azokat, s megkezdte a kovamoszatok feldolgozását. Erről 1977-ben a következőket írta: "... A Kol-féle anyag feldolgozása halad; nem túl gyorsan, mert a preparátumok készítésével egyidejűleg a lehetőség szerinti pontos analízist is készíték róluk. Megéri, a kovamoszat-anyag szempontjából az anyag csaknem olyan jó, mintha magam gyűjtöttem volna erre a célra! Eddig az 1963-as gyűjteményt dolgoztam fel, 125 db vízmintát. Bizonyos vagyok benne, hogy ez a diatomológiai feldolgozás ennek a szép gyűjteménynek, ha kész lesz, jelentősen segíteni fog egy Bakony Diatoma-monográfia megírásában." /BTM Adattára 4262/.

1977-ben átadta a múzeumnak az 1-595. számú preparátumokat, és az 1-350. számú preparátumok jegyzőkönyvét. Ev végi beszámolójában jelezte, hogy készülõben van Bakony Diatomaceae monográfiája: "... Készülõ dolgozatként egy összefoglaló monográfiát szeretnék megemlíteni, mely a teljes Bakony hegység diatomaflóráját mutatná be, határozókulccsal, grafikus és fotónnyalattal és társulástani, ökológiai kommentárokkal ellátva." /BTM Adattára 4585/.

A következő évi jelentése szerint elkészültek az 596-1300-as számú lemezek. Ebben a következőket írta: "... Terepmunkát 1978-ban elenyészõ mértékben végeztem csak. A kutatómunkának ezt a részét 1979-ben intenzívebben szeretném felüljuttítani." /BTM Adattára 5208/. Fentiek ellenére 1979-ben jelentést már nem küldött, s az 1983-as kapcsolatfelvételt célzó levélre sem válaszolt. Ebben az időben kezdett kaktuszokkal majd mikrogombákkal foglalkozni, talán ez magyarázza elfordulását a diatomológiától és a szervezett Bakony-kutatástól. Tudományos érdeklõdése megmaradt, ennek bizonyítéka, hogy 1984 karácsonyán kutatómikroszkóppal lepte meg magát.

1985. június 8-án, rövid betegség után váratlanul hunyt el, egy gyűjtõkirándulása során szerzett kullancscsípés szövõdményeként. Tudományos hagyatéka, testvére Dr. Vida Gábor közvetítésével a budapesti Természettudományi Múzeum tulajdonába került. Diatoma gyűjteményét Buczkó Krisztina /in press/ közli. Cikke tartalmazza Vida László bakonyi anyagát is, mivel minden vízintából három preparátumot készített, így saját gyűjteményében is maradt példány. Ezért a Zircen található anyag ismertetésére itt nem térek ki. A Növénytárral történt megállapodás szerint a hagyatéka bakonyi anyaga a közeljövõben átadásra kerül a Bakonyi Természettudományi Múzeum számára.

Vida László irodalmi munkássága

/1973/: Két érdekes új kovamoszat örményországból. Botanikai közlemények 60: 149-151. p.

/1974/: Diatoms from a brooklet affluent to Arax river. /Armenian Republic, USSR/. Studia Botanica Hungarica 9: 13-22. p.

/1974/: A Gaja-patak bakonyinál szurdokának kovamoszattársulásai. Botanikai Közlemények 61: 157-167. p. i t.

LÁSZLÓ VIDA 1932—1985

László Vida /Budapest, 9. Juli 1932 - Gyõr, 8. Juni 1985/ schloss sich im Jahre 1971 als Amateur-Algologe der Bakony-Forschung an. Er bearbeitete die Kieselsalgen der Schluchten des nördlichen Bakony-Gebirges sowie der Quellen desselben Gebirges und einen Teil der von Erzsébet Kol im Bakony-Gebirge gesammelten und in flüssiger Form aufbewahrten Materials. Ausserdem bearbeitete er das in einem Nebenfluss des armenischen Arax Flusses gesammelte Alga-Material und beschrieb zwei für die Wissenschaft neue Taxa: Stauroneis minuscula Vida und Navicula cryptocephala Kütz. var. minima Vida. Seine Diatomeen-Sammlung befindet sich zur Zeit im Bakonyer Naturwissenschaftlichen Museum, Zirc und in der Botanischen Abteilung des Naturwissenschaftlichen Museum, Budapest.

A szerzõ címe /Anschrift des Verfassers/:

Dr. GALAMBOS István
H-8420 Zirc
Rákóczi tér 1.